

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

ENSAR KARAHAN-CEZASIZLIK

1957 doğumlu Ensar Karahan Devrimci Yol örgütüne üye olduğu iddiası ile beş arkadaşı ile birlikte 27.05.1981 tarihinde Şavşat'ta gözaltına alındı ve önce Veliköy Jandarma Karakoluna sonra Şavşat İlçe Jandarma Bölük Komutanlığına götürüldü. Şavşat Sağlık Ocağında sağlık kontrolü yaptırdıktan sonra aynı gün Artvin'e, II Jandarma Alay Komutanlığı'nın gözetim ve sorgu yeri olarak kullandığı Öğretmen Okulu binasına götürüldü, Emniyet görevlileri ve Jandarma görevlileri tarafından sorgulandı. 31.05.1981 tarihinde sabah saatlerinde hücrelerinde ölü olarak bulunduğuna dair tutanak düzenlendi.

1. Aynı gün, 31.05.1981 tarihinde Cumhuriyet Savcısı'nın da nezaret ettiği otopsi yapıldı. Otopsi Tutanağında Ensar Karahan'ın ölüm sebebi; "...maktulün dışarıdan yapılan travma sonucu dalak yırtılmasına bağlı kanama ve şoktan vefat ettiği..." şeklinde belirtildi.

2. Otopsi Raporundan sonra soruşturmaya Erzurum Askeri Savcılığı tarafından devam edildi. Askeri Savcılık tarafından Ensar Karahan'ın sorgusunu yapan asker ve polis görevlilerin şüpheli olarak ifadelerine başvuruldu. Dinlenen tüm şüpheliler, Ensar Karahan'ı dövmediklerini, kötü muamelede bulunmadıklarını beyan ederek Ensar Karahan'ın hücrelerinde bulunan banyo bataryasına kendisini çarpmış olabileceğini ve dalak yırtılmasının da böyle oluşmuş olabileceğine dair savunma yaptılar.

3. Dinlenen şüphelilerin bu beyanlarından sonra Askeri Savcılık tarafından ölüm sebebi ile ilgili olarak Bilirkişi incelemeleri yaptırıldı ve bu incelemeleri yapan doktorların Bilirkişi sıfatı ile ifadeleri alındı.

-05.08.1981 tarihinde dinlenen Doktor Enver Dayıoğlu ifadesinde; "...sanığın hücresi çok küçüktür duvarda mevcut musluk bataryasına kendini vurması ile bu şekil dalak yırtılması meydana gelemez hücrenin küçüklüğü nedeniyle hız alması mümkün değildir..." şeklinde, doktor Cemil Karabay ise; "...dosyada mevcut tespit tutanağına göre ölen şahsın hücresinin küçük olması nedeniyle kendini duvardaki bataryaya çarparak dalağın bu şekilde yırtılması mümkün değildir. Zira hücrenin küçüklüğü nedeniyle hız alamayacağından kendi hareketi ile dalağının yırtılması olanaksızdır..." şeklinde beyanda bulundular.

-03.03.1982 tarihinde iki doktorun ifadesine başvuruldu, Doktor Samim Yılmaz ifadesinde; "...maktulün canlı iken bulunduğu hücrede resminden görülen bataryayı kendi kendini çarpması sonucu bu yarayı meydana getirmesi kanaatimce olanaksızdır..." şeklinde, Doktor Faruk Değirmencioglu ise; "...kendi kendine ölenin kapatıldığı hücrede bulunan bataryaya çarparak yaralayıp öldürmesi mümkün değildir, zira hücrenin ebatları ve bataryanın büyüklüğü buna olanak vermez..." şeklinde tespit ve beyanda bulundular.

4. Askeri Savcılık Bilirkişi sıfatı ile dinlenen doktorların beyanlarından sonra dosyayı ölüm sebebi ile ilgili Adli Tıp Kurumu Başkanlığına gönderdi. Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'nın 28.06.1982 tarihli Raporu ise; "... maktulün vücudundaki yaraların 10 gün iş ve güçten kalacak derecede yaralanma olduğu, ölümün dalak yırtılması sonucu göbek bölgesindeki yaradan olduğu, bu yarayı kişinin kendi kendisinin meydana getirmesinin mümkün olduğu, bu hususun tıbben reddinin mümkün olmadığı..." şeklinde tespitte bulundu.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

5. Askeri Savcılık tarafından 02.11.1982 tarihinde 1981/558 E. Ve 1982/197 K. No'lu iddianame ile sanıklar; Ahmet Selek (Yarbay, dava açıldığı sırada Isparta II Jandarma Alay Komutanı), Mustafa Eken (Yüzbaşı, dava açıldığı sırada Bodrum İlçe Jandarma Bölük Komutanı), Ferit Ildırar (Yüzbaşı, dava açıldığı sırada Bornova İlçe Jandarma Bölük Komutanı), Mecdi Cengiz (Kıdemli Başçavuş, dava açıldığı sırada Artvin Arhavi Jandarma Merkez Karakol Komutanı), İsmail Kerimoğlu (dava açıldığı sırada Edirne Emniyet Müdürlüğünde komiser muavini), Yaşar Tantan (dava açıldığı sırada Artvin Emniyet Müdürlüğünde polis memuru), Hüseyin Yurtseven (dava açıldığı sırada Artvin Emniyet Müdürlüğünde polis memuru), Hıdır Dal (dava açıldığı sırada Bandırma Emniyet Amirliğinde polis memuru), Süleyman Özcan (dava açıldığı sırada İstanbul Tuzla Emniyet Baş komiserliğinde polis memuru), İbrahim Aslan (dava açıldığı sırada Artvin Emniyet Müdürlüğünde polis memuru) hakkında, İşkence sonucu adam öldürmek suçundan (TCK'nun 243/2 ve 452/1. maddelerinden) cezalandırılmaları istemi ile dava açıldı.
6. Erzurum- Ağrı-Kars-Artvin Illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde (Erzurum) yapılan yargılama neticesinde Mahkeme tarafından 11.10.1984 tarihinde 1982/182 E. Ve 1984/131 K. No'lu ilam ile sanıklar; Ahmet Selek ve Mustafa Eken'in delil yetersizliğinden BERAATLERINE, diğer sanıklar; Ferit Ildırar, Mecdi Cengiz, İsmail Kerimoğlu, Yaşar Tantan, Hüseyin Yurtseven, Hıdır Dal, Süleyman Özcan ve İbrahim Aslan'ın ise Ensar Karahan'ı işkence yaparak ölümüne sebep olmak suçundan BEŞER YIL DÖRDER AY AĞIR HAPIS cezası ile CEZALANDIRILMALARINA karar verildi.
7. Sanıklar ve müdahiller tarafından karara itiraz edildi. Askeri Yargıtay 1. Dairesi tarafından 29.01.1986 tarihinde 1986/14 E. Ve 1986/19 K. No'lu ilam ile; sanık Mustafa Eken hakkında verilen beraat kararının ONANMASINA ve diğer sanıklar hakkında verilen mahkûmiyet kararının BOZULMASINA karar verildi.
8. Bozma sonrası Erzurum- Ağrı-Kars-Artvin Illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi (Erzurum) tarafından bozmaya uyulmadı ve 08.05.1986 tarihinde 1986/10 E. Ve 1986/56 K. No'lu ilam ile eski kararlarında (mahkûmiyet/ceza kararında) bir isabetsizlik bulunmaması gerekçesiyle oy birliği ile DİRENME KARARI verildi.
9. Sanık vekillerinin direnme kararına itiraz etmesi üzerine Askeri Yargıtay Daireler Kurulu tarafından 18.12.1986 tarihinde 1986/142 E. Ve 1986/132 K. No'lu ilam ile eksik araştırma yapıldığı sebebiyle sanıklar hakkında verilen mahkûmiyet kararının BOZULMASINA karar verildi.
10. Bozma sonrası 3. Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesi'nin (Erzincan) 1987/30 E. Sayılı dosyası ile yargılamaya devam edildi. Yapılan yargılama neticesinde 08.08.1988 tarihinde 1988/28 K. No'lu ilam ile Ensar Karahan'ın işkence ile ölümüne sebebiyet vermek suçundan Ahmet Selek'in ON YIL SEKİZ AY AĞIR HAPIS cezası ile CEZALANDIRILMASINA, diğer tüm sanıkların ise BERAATLERINE karar verildi.
11. Verilen karara sanık Ahmet Selek ve müdahiller vekilleri tarafından yapılan itiraz üzerine Askeri Yargıtay 1. Dairesi tarafından 10.05.1989 tarihinde 1989/186 E. Ve 1989/254 K. No'lu ilam ile "...sanık Ahmet Selek'in yaptığı darp sonucu maktulün dalağının yırtıldığı ve bunun sonucunda ölüm meydana geldiği hususunda yeterli delil bulunmadığı ancak sanığın maktule işkence yaptığı hususunun sübuta erdiği..." gerekçesiyle mahkûmiyet kararının BOZULMASINA ve aynı kararla diğer sanıklar hakkında verilen beraat kararlarının ONANMASINA karar verildi.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

Beraat kararı, mahkeme başkanı ve bir üye hâkimin; "...8 sanığın ölüm tevlit etmeyecek şekilde maktul Ensar'a müessir fiilde buldukları kanaatine varılmıştır. Sorgulama ekibinde bulunan 8 sanıktan kimin veya kimlerin maktule vurduklarının belirlenememesi de sanıkların beraatlarına neden olamaz. Zira aynı odada bulunan ve sorgulama ekibini oluşturan sanıklardan bir kısmının maktule vurmasına seyirci kalan ve mâni olmayan diğer sanıklar onun fiiline iştirak etmiş olmaktadır..." şeklindeki muhalefet şerhleri ile oy çokluğu ile verildi.

12. Bozma sonrası yapılan yargılama neticesinde 3. Ordu Komutanlığı Sıkıyönetim 1 No'lu Askeri Mahkemesi tarafından (Erzincan) 09.08.1989 tarihinde 1989/16 E ve 1989/18 K. No'lu ilam ile sanık Ahmet Selek hakkında suç için öngörülen dava zamanaşımının dolması sebebiyle DAVANIN DÜŞÜRÜLMESİNE karar verildi. Verilen karar; "...sanık Ahmet Selek'in Ensar Karahan'a cürmünü söyletmek için ölümü tevlit etmeyen işkence yaptığı...anlaşılmış ise de suç tarihinden bugüne kadar TCK'nun 102/4, 104. Maddelerinde yazılı zamanaşımı süresi dolmuş bulunduğundan...Ahmet Selek hakkındaki amme davasının düşürülmesine..." şeklindedir.